

Original article

Evaluation of Knowledge and Willingness of the Students of Larestan University of Medical Sciences About the Obligatory AIDS Test Before Marriage

Eghbal Sekhavati¹, Fatemeh Rahmanian^{2*}, Leila Doryanizadeh³, Seyede Zahra Ghaemi⁴, Seyedeh Mahboobeh Rezaeean⁵, Elahe Salari⁶, Zahra Heydari⁷

1. Assistant Professor of Occupational Health, Department of Occupational Health, Faculty of Health, Larestan University of Medical Sciences, Larestan, Iran.
2. Assistant Professor of Midwifery and Reproductive health, Department of Midwifery, Faculty of Nursing and Midwifery, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran.
3. Instructor of Midwifery, Islamic Azad University, Estahban Branch, Estahban, Iran.
4. Assistant Professor of Midwifery, Islamic Azad University, Estahban Branch, Estahban, Iran.
5. Instructor of Midwifery, Department of Midwifery, Faculty of Nursing and Midwifery, Torbat Heydariyeh University of Medical Sciences, Torbat Heydariyeh, Iran.
6. Instructor of Midwifery, Department of Midwifery, Faculty of Nursing and Midwifery, North Khorasan University of Medical Sciences, Bojnurd, Iran.
7. B.Sc of Midwifery Student, Faculty of Nursing and Midwifery, Torbat Heydariyeh University of Medical Sciences, Torbat Heydariyeh, Iran

Article Info.

Received: 02- Aug- 2021

Accepted: 13- Jan- 2025

Abstract

Background and Aims: AIDS has been recognized as the deadliest disease of the twentieth century. It is currently untreatable and the way to deal with the disease is to prevent AIDS. The aim of this study was to determine the knowledge and willingness of the students of Larestan University of Medical Sciences about the obligatory AIDS test before marriage.

Materials and Methods: This descriptive cross-sectional study was performed on 600 students of Larestan University of Medical Sciences using simple sampling method. A self-made questionnaire consisting of two sections, awareness about AIDS and obligatory AIDS test before marriage, and students' willingness to perform obligatory AIDStest were designed. Data were analyzed using SPSS software.

Result: The results showed that in the willingness section, 37.21% of female students and 40% of male students did not tend to the obligatory AIDS test before marriage. In the awareness section, 91.86% of female students and 86.47% of male students did not have sufficient information about obligatory AIDS test.

Conclusion: The results of the study showed that more efforts are needed to provide counseling and information to young people and their families about the benefits of premarital screening. Therefore, performing premarital screening and providing appropriate counseling about the marriage of high risk individuals are among the cost effective prevention.

Keywords: AIDS Test, Awareness, Willingness

* **Corresponding Author:** Fatemeh Rahmanian, Assistant Professor of Midwifery and Reproductive health, Department of Midwifery, Faculty of Nursing and Midwifery, Shiraz University of Medical Sciences, Shiraz, Iran. **Tel:** 09173086795. **E-mail:** azarabad0074@gmail.com

How to Cite: Sekhavati E, Rahmanian F, Doryanizadeh L, Ghaemi SZ, Rezaeean SM, Elahe Salari E, Heydari Z., Evaluation of Knowledge and Willingness of the Students of Larestan University of Medical Sciences About the Obligatory AIDS Test Before Marriage. *Journal of Student Research Committee Sabzevar University of Medical Sciences*, 2024;29(4): 432-440.

مقاله پژوهشی

میزان آگاهی و تمایل دانشجویان علوم پزشکی لارستان با اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج

اقبال سخاوتی^۱، فاطمه رحمانیان^{۲*}، لیلا دریانی زاده^۳، سیده زهرا قائمی^۴، سیده محبوبه رضائیان^۵، الهه سالاری^۶، زهرا حیدری^۷

۱. استادیار گروه بهداشت حرفه‌ای، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی لارستان، لارستان، ایران
۲. استادیار گروه مامایی و بهداشت باروری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران
۳. مربی گروه مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان، استهبان، ایران
۴. استادیار گروه مامایی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد استهبان، استهبان، ایران
۵. مربی گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران
۶. مربی گروه مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی، بجنورد، ایران
۷. دانشجوی کارشناسی مامایی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی تربت حیدریه، تربت حیدریه، ایران

اطلاعات مقاله

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۰۵/۱۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۱۰/۲۴

چکیده

مقدمه و اهداف: ایدز مهلک‌ترین بیماری قرن بیستم شناخته شده است. در حال حاضر این بیماری غیرقابل درمان است و راه مقابله با بیماری، پیشگیری از ابتلا به ایدز است. مطالعه حاضر باهدف تعیین آگاهی و تمایل دانشجویان گروه علوم پزشکی لارستان در رابطه با اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج انجام گردید.

مواد و روش‌ها: مطالعه حاضر از نوع توصیفی، مقطعی است که به روش نمونه‌گیری آسان مبنی بر هدف ۶۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی لارستان وارد مطالعه شدند. در مطالعه ابزار گردآوری پرسشنامه خودساخته شامل دو بخش آگاهی در مورد بیماری ایدز و اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج و بررسی تمایل دانشجویان در رابطه با اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج تنظیم گردید. داده‌های حاصل از پرسشنامه با استفاده از نرم‌افزار آماری spss مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

نتایج: نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که در بخش تمایل ۳۷/۲۱٪ از دانشجویان دختر و ۴۰٪ از دانشجویان پسر تمایل به اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج نداشتند. در بخش آگاهی نیز ۹۱/۸۶٪ از دانشجویان دختر و ۸۶/۴۷٪ از دانشجویان پسر اطلاعات و آگاهی کافی در زمینه آزمایش اجباری ایدز قبل از ازدواج نداشتند.

نتیجه‌گیری: نتیجه مطالعه نشان داد که تلاش‌های بیشتری در زمینه ارائه مشاوره و آگاه‌سازی جوانان و خانواده‌های ایشان در زمینه مزایای غربالگری پیش از ازدواج مورد نیاز است، لذا انجام غربالگری پیش از ازدواج و ارائه مشاوره مناسب در مورد ازدواج افراد در معرض خطر بالا جزو موارد پیشگیری مقرون به صرفه و هزینه اثربخش است.

کلید واژگان: آزمایش ایدز، آگاهی، تمایل

نویسنده مسئول: فاطمه رحمانیان، استادیار گروه مامایی و بهداشت باروری، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شیراز، شیراز، ایران، azarabad0074@gmail.com، ۰۹۱۷۳۰۸۶۷۹۵

استناد به مقاله: اقبال سخاوتی، فاطمه رحمانیان، لیلا دریانی زاده، سیده زهرا قائمی، سیده محبوبه رضائیان، الهه سالاری، زهرا حیدری، میزان آگاهی و تمایل دانشجویان علوم پزشکی لارستان با اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج، مجله کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی سبزوار، زمستان ۱۴۰۳، دوره ۲۹، شماره ۴، صفحات: ۴۴۰-۴۳۲.

مقدمه

مراقبت پیش از ازدواج شامل ارتقاء سلامت و رفاه زندگی زن و شریک وی قبل از بارداری، به عنوان پیشگیری اولیه جهت برنامه ریزی بارداری بوده و یک گام به سمت حفاظت از جامعه و لذت از زندگی است. یکی از مراقبت های پیش از ازدواج انجام آزمایش های پاتوژن ویروسی از جمله ایدز جهت زوجین است (۱). عامل ایدز به عنوان یک بیماری عفونی، مهلک ترین بیماری قرن بیستم شناخته شده است (۲). در سال ۲۰۱۱ در سراسر جهان، ۳۴ میلیون نفر مبتلا به ایدز بودند که از آن میان زنان ۵۰٪ موارد را تشکیل می دهند و در کشورهایی که آمار ایدز بیشتر است، این میزان به ۶۴٪ رسیده است (۳). در کشور آمریکا، بین سال های ۱۹۹۳ تا ۲۰۰۳، ۱۵٪ به آمار زنان مبتلا به ایدز اضافه شد در حالی که در مردان افزایش آمار ۱٪ بود (۴). هرچند که در همه جهان شیوع بیماری ایدز در گروه های پرخطر بیشتر است. غربالگری آزمایش ایدز بخش مهمی از برنامه پیشگیری از این بیماری است. آزمایش ایدز قبل از ازدواج در برخی از کشورهای جهان صورت می گیرد. برخی از کشورها با انجام این آزمایش مخالف هستند و دلیل آن را نقض حقوق بشر می دانند این نکته به ویژه در مورد حق ازدواج و تشکیل خانواده پررنگ تر می شود (۵).

از سایر عللی که منجر به ابراز مخالفت جهت انجام آزمایش ایدز قبل از ازدواج است، می توان به عدم تأثیر آزمایش در مقابله با ایدز (به این دلیل که منفی بودن آن نشانه عدم وجود رفتار پرخطر جنسی در فرد نیست) و همچنین انگ و بدنامی مثبت شدن آزمایش که باعث برهم خوردن برنامه زندگی فرد برای ازدواج می شود، اشاره کرد (۶)؛ اما در برخی از کشورها بر لزوم انجام این آزمایش تأکید می گردد، از جمله در کشورهای مسیحی نیجریه و اوگاندا و کشورهای مسلمان بحرین و عربستان سعودی انجام آزمایش HIV قبل از ازدواج تصویب شده است (۵).

در برخی مطالعات وضعیت ابتلا به ایدز مورد بررسی قرار گرفته است. در ویتنام، بر اساس یافته های يك متاآنالیز زنان گروه های کم خطر به علت رفتارهای پرخطر همسر بیشتر در معرض ایدز بوده اند، به طوری که آمار مبتلایان زن از ۱۹٪ در سال ۲۰۰۵ به ۳۵٪ در سال ۲۰۰۸ رسید (۷)، در چین نیز آمار زنان مبتلا در همین دوره دو برابر شد (۸). در ایران، تعداد موارد گزارش شده بیماری های مقاربتی بر اساس علائم از ۱۹۹۸ تا ۲۰۰۶ هشت برابر افزایش یافت که در ۲۰۰۶ به ۱/۶ مورد در هر ۱۰۰ نفر جمعیت رسید. به طور متوسط شمار مبتلایان به بیماری های مقاربتی و ایدز در ۶ دهه اخیر، سالانه ۱۷٪ رشد داشته است. جداسازی آماری بر اساس جنسیت نشان می دهد که هرچند که موارد گزارش شده بیماری های مقاربتی در مردان ۴ برابر افزایش یافته، آمار افزایش این بیماری در زنان نیز از همین الگو تبعیت می کند (۹). در تحقیقات نشان داده شده که خانواده ها و والدین مسلمان با آموزش جامع جنسی در مواردی مخالف هستند و از طرفی بین والدین و کودکان نیز در مورد آموزش جنسی ارتباط وجود ندارد (۱۰).

در بعضی از جوامع مردان را تشویق به داشتن رفتار خطرناک جنسی مانند ارتباط های متعدد در سکس تجاری می کنند. بعضی از فرهنگ ها رفتار جنسی را بدون استفاده از کاندوم توجیه می کنند، هم چنین مردانگی را با زورگویی و نشان دادن قدرت به زنان معادل می دانند و از ترس از دست دادن قدرت، مردان در رابطه با زنان به خشونت روی می آورند (۱۱). همه این ها از دلایلی است که زن ها با رفتار کم خطر ممکن است به دلیل ازدواج با یک فرد دارای رفتار پرخطر مبتلا به ایدز شوند و یا بالعکس.

در مطالعه ای که در یزد بین ۱۰۰۰ زوج در آستانه ازدواج انجام شد ۷۹/۱٪ از مردان در مقابل ۷۶/۷٪ از زنان معتقد بودند که باید از وضعیت ابتلا به ایدز همسر خود قبل از ازدواج مطلع باشند (۱۲).

شرکت‌کنندگان تکمیل گردید و معیار خروج عدم رضایت جهت شرکت در مطالعه در نظر گرفته شد. حجم نمونه با استفاده از فرمول $n = \left(\frac{zs}{d}\right)^2$ محاسبه گردید و حجم نمونه ۶۰۰ نفر در نظر گرفته شد. شیوه نمونه‌گیری به روش آسان مبتنی بر هدف اعتبار روابی و پایایی پرسشنامه نیز مورد بررسی قرار گرفت. اعتبار محتوایی از طریق ارائه پرسشنامه به چند تن از متخصصین در این زمینه، مورد بررسی قرار گرفت و پایایی پرسشنامه پس از انجام یک مطالعه مقدماتی مورد تأیید قرار گرفت و آلفای کرونباخ بیش از ۰/۹۵ برای پرسشنامه دانش و بیش از ۰/۹۰ برای پرسشنامه تمایل به دست آمد. نحوه امتیازدهی به سؤالات بر اساس لیکرت است و نمرات زیر ۳۵ در هر حیطه نامطلوب و بیش از ۳۵ مطلوب در نظر گرفته شد. اطلاعات به دست آمده، به وسیله آمار توصیفی و استنباطی با استفاده از نرم افزار SPSS ۲۱ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها

در مطالعه حاضر در مجموع ۶۰۰ دانشجو گروه علوم پزشکی شرکت کردند که ۲۸/۴٪ شرکت‌کنندگان پسر (۱۷۰ نفر) و ۷۱/۶٪ شرکت‌کنندگان دختر (۴۳۰ نفر) بودند که هر دو پرسشنامه دانش و تمایل را در حیطه اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج تکمیل نمودند. ۳۰۹ (۷۱/۸۶٪) افراد دختران مجرد و ۱۲۸ (۷۵/۲۹٪) پسران مجرد و در کل ۴۳۷ (۷۲/۸۳٪) از افراد شرکت‌کننده در مطالعه، مجرد بودند. همچنین میانگین سن دانشجویان دختر ۲۱+ و دانشجویان پسر ۲۰+ بود. فراوانی رشته‌های تحصیلی و محل زندگی دانشجویان به تفکیک جنسیت در جدول شماره یک آورده شده است (جدول شماره ۱).

تأخیر در گزارش کردن و درمان این بیماری باعث افزایش آمار مرگ‌ومیر و انتشار این بیماری می‌شود (۱۳-۱۵). در کشورهای مسلمان و از جمله ایران روابط جنسی قبل و بیرون از ازدواج تنبیه اجتماعی داشته و قوانین قضایی، مذهبی و اخلاقی علیه آن وجود دارد (۱۶).

با وجود اینکه در کشورهایی مانند بحرین، کویت، قطر، عربستان و امارات آمار ایدز کمتر از ۲٪ است، اما آزمایش HIV به عنوان بخشی از آزمایش‌های اجباری قبل از ازدواج بدون انجام مشاوره انجام می‌شود و فقط در صورت مثبت بودن آزمایش، مشاوره انجام می‌شود و افراد داوطلب ازدواج که مثبت اعلام می‌شوند به پلیس معرفی می‌شوند (۱۵).

با توجه به وجود روابط جنسی پرخطر در میان جوانان و لزوم پیشگیری از انتقال این بیماری با شناسایی سریع‌تر شریک جنسی، هم چنانکه سال‌هاست آزمایش سیفلیس به عنوان آزمایش اجباری قبل از ازدواج شناخته شده، محققین بر آن شدند که با انجام این تحقیق تمایل و عملکرد دانشجویان به عنوان گروهی که به مشکلات بهداشتی جامعه آشنا تر هستند را مورد بررسی قرار دهند.

مواد و روش‌ها

مطالعه حاضر توصیفی- مقطعی است که بر روی دانشجویان گروه پزشکی لارستان انجام گردید. ابزار گردآوری مطالعه پرسشنامه خودساخته است که حاوی سؤالات در زمینه، اطلاعات جمعیت شناختی و در زمینه آگاهی و تمایل در مورد آزمایش ایدز قبل از ازدواج طراحی گردید. در پرسشنامه ۲۲ سؤال در زمینه آگاهی و ۲۰ سؤال در زمینه تمایل طراحی گردید. پس از ارائه توضیح در مورد مطالعه حاضر به دانشجویان، فرم رضایت‌نامه آگاهانه توسط

جدول ۱. فراوانی متغیرهای رشته تحصیلی و محل زندگی دانشجویان به تفکیک جنسیت

رشته‌های تحصیلی	دانشجویان دختر	دانشجویان پسر	مجموع
پرستاری	۱۹۵ (۴۵/۳۵٪)	۵۵ (۳۲/۳۵٪)	۲۵۰ (۴۱/۶۷٪)
مامایی	۱۳۸ (۳۲/۱۱٪)	۴ (۲/۳۵٪)	۱۴۲ (۲۳/۶۷٪)
اتاق عمل	۳۰ (۶/۹۷٪)	۶ (۳/۵۳٪)	۳۶ (۶٪)
سایر رشته‌ها	۶۷ (۱۵/۵۸٪)	۱۰۵ (۶۱/۷۷٪)	۱۷۲ (۲۸/۶۶٪)
مجموع	۴۳۰	۱۷۰	۶۰۰ (۱۰۰٪)
محل زندگی	۸۴ (۱۹/۵۳٪)	۳۲ (۱۸/۸۲٪)	۱۱۶ (۱۹/۳۳٪)

لار و حومه	۱۵۸ (۳۶/۷۵٪)	۶۹ (۴۰/۵۹٪)	۲۲۷ (۳۷/۸۳٪)
چهرم	۵۵ (۱۲/۷۹٪)	۱۵ (۸/۸۲٪)	۷۰ (۱۱/۶۷٪)
لامرد	۳۷ (۸/۶۱٪)	۱۳ (۷/۶۵٪)	۵۰ (۸/۳۳٪)
فسا	۳۳ (۷/۶۷٪)	۱۲ (۷/۰۶٪)	۴۵ (۷/۵٪)
سایر شهرها	۶۳ (۱۴/۶۵٪)	۲۹ (۱۷/۰۶٪)	۹۲ (۱۵/۳۴٪)
مجموع	۴۳۰ (۱۰۰٪)	۱۷۰ (۱۰۰٪)	۶۰۰ (۱۰۰٪)

دانشجویان پسر ۱۰۲ (۶۰٪) تمایل مطلوب در رابطه با اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج داشتند (جدول شماره ۲)

۳۹۵ (۹۱/۸۶٪) نفر از دانشجویان دختر و ۱۴۷ (۳۷/۴۷٪) نفر از دانشجویان پسر نمره آگاهی نامطلوب کسب کردند، همچنین اکثر دانشجویان دختر ۱۶۰ (۳۷/۲۱٪) و اکثر

جدول ۲. فراوانی دانشجویان در حیطه آگاهی و تمایل در رابطه با اجباری شدن آزمایش ایدز قبل از ازدواج به تفکیک جنسیت

دانشجویان دختر	دانشجویان پسر		
۲۷۰ (۶۲/۷۹٪)	۱۰۲ (۶۰٪)	مطلوب	نمره حیطه تمایل
۱۶۰ (۳۷/۲۱٪)	۶۸ (۴۰٪)	نامطلوب	
۴۳۰	۱۷۰	مجموع	
۳۵ (۸/۱۴٪)	۲۳ (۱۳/۵۳٪)	مطلوب	نمره حیطه دانش
۳۹۵ (۹۱/۸۶٪)	۱۴۷ (۸۶/۴۷٪)	نامطلوب	
۴۳۰	۱۷۰	مجموع	

با توجه به اینکه اثربخشی غربالگری پیش از ازدواج در کاهش بروز بیماری‌هایی مانند ایدز چشمگیر بوده است و بسیاری از کشورها مفید بودن آن را نشان داده‌اند، در برخی مناطق جهان بیش از حد مورد توجه قرار گرفته‌اند (۱۷ و ۱۸). این مطالعه نشان داد که اکثر دانشجویان دارای تمایل مثبت به انجام آزمایش غربالگری ایدز پیش از ازدواج می‌باشند لیکن نتایج بخش سنجش آگاهی نشان‌دهنده دانش ناکافی اکثریت دانشجویان در مورد ضرورت انجام آزمایش بود. اگرچه اکثریت قریب به اتفاق دانشجویان بر این باور بودند که آزمایش غربالگری ایدز پیش از ازدواج انجام گردد، تنها تعداد کمی توافق کردند که آزمایش باید یک روش اجباری باشد.

نگرش اکثریت شرکت‌کنندگان نسبت به انجام آزمایش غربالگری ایدز پیش از ازدواج مطلوب بود تا جایی که اکثریت شرکت‌کنندگان معتقد بودند که انجام این آزمایش مهم است و شخصاً برای انجام آن در آینده موافقت می‌کنند. در مطالعه حاضر تمایل دانشجویان پسر به انجام آزمایش‌های غربالگری

همچنین بین جنسیت و نمره دانش ($p=0/03$)، تأهل و نمره دانش ($p=0/03$)، بین رشته و نمره دانش ($p=0/003$) و سن و نمره دانش ($p=0/001$)، رابطه معنی‌دار وجود داشت. همین‌طور بین جنسیت و نمره تمایل ($p=0/001$)، بین تأهل و نمره تمایل ($p=0/002$)، بین رشته و نمره تمایل ($p=0/002$)، بین سن و نمره تمایل ($p=0/003$) و بین محل سکونت و نمره تمایل ($p=0/003$) ارتباط آماری معنی‌داری وجود داشت.

بحث و نتیجه‌گیری

در هر برنامه پیشگیری، بسیاری از جنبه‌ها برای اطمینان از دستیابی به موفقیت باید در نظر گرفته شود. در یک برنامه غربالگری مانند برنامه غربالگری پیش از ازدواج، نیاز زیادی به تمرکز بر روی جمعیت هدف است، به‌طور مثال جوانان بزرگ‌سال مجرد مانند دانشجویان به دلیل اینکه اعتقادات و نگرش آن‌ها بر انتخابشان در زندگی آینده و گزینش همسر تأثیر می‌گذارد جامعه هدف مهمی به شمار می‌آیند.

ازدواج مشابه با نتیجه مطالعه‌ای در عربستان سعودی است (۲۴).

در مطالعه حاضر تعداد زیادی از مشارکت‌کنندگان معتقد بودند آزمایش ایدز باید در مراحل اولیه آشنایی و پیش از جدی شدن بحث ازدواج انجام گیرد. این نشان می‌دهد که غربالگری ایدز در واقع به عنوان یک لوازم جانبی برای تکمیل فرایند آماده‌سازی ازدواج است و نه به عنوان یک گام نهایی. نتیجه مطالعه Al Kindi در عمان با داده‌های مطالعه حاضر همخوانی دارد (۲۵). در تضاد با نتیجه مطالعه ما، مطالعه‌ای در میان دانشجویان پرستاری در سال ۲۰۰۰ در اسکندریه انجام شد. نتایج این مطالعه نشان داد که ۴۶/۵٪ از شرکت‌کنندگان دارای نمره متوسط در حیطه دانش در زمینه غربالگری پیش از ازدواج بودند (۲۶).

مطالعه دیگری در سوریه در سال ۲۰۰۹ نشان داد که دانش دانشجویان دانشگاه در مورد غربالگری پیش از ازدواج در سطح مطلوب قرار داشت (۲۷). در نیجریه یک بررسی مقطعی در میان دانشجویان که در سال ۲۰۰۶ انجام شد در ۶۳/۶ درصد از پاسخ‌دهندگان، نمرات حیطه دانش در زمینه غربالگری پیش از ازدواج در سطح بالا بود (۲۸). این اختلاف بین مطالعات جاری و قبلی ممکن است به تفاوت در جمعیت هدف اختصاص داده شود. نمرات پایین شرکت‌کنندگان در مطالعه حاضر در حیطه دانش نشان‌دهنده ضعف آموزش و اطلاع‌رسانی سیستم بهداشت و مراکز آموزش همگانی است. تدارک برنامه‌های مدون با اقتباس از استراتژی‌های آموزشی و تصحیح کوریکولوم‌های آموزشی با توجه به اهمیت موضوع ایدز، غربالگری پیش از ازدواج و سلامت خانواده، تنظیم سخنرانی‌های منظم جهت اطلاع‌رسانی و آموزش به دانشجویان و خانواده‌های آن‌ها و تدوین برنامه‌های مناسب مشاوره پیش از ازدواج جهت بهبود بهره‌وری از نتایج برنامه‌های غربالگری ضروری به نظر می‌رسد. این موضوع زمانی نگران‌کننده‌تر می‌شود که بدانیم جامعه مورد مطالعه ما دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی بودند که به لحاظ آگاهی می‌بایست قوی‌تر عمل می‌کردند. نتیجه مطالعه حاضر تأمل بیشتر مسئولین در زمینه اصلاح سیستم اطلاع‌رسانی با تأکید بر سلامت خانواده و ازدواج را طلب می‌کند.

به طرز معنی‌داری بیشتر از دانشجویان دختر بود. همچنین شرکت‌کنندگان متأهل در مقایسه با افراد مجرد تمایل بیشتری برای انجام غربالگری پیش از ازدواج داشتند. محل سکونت در تمایل افراد به انجام آزمایش‌های تأثیر معنی‌داری داشت؛ به طوری که میزان تمایل در دانشجویان ساکن شیراز بیشتر از شرکت‌کنندگان ساکن در سایر شهرهای استان بود.

این نتیجه معادل نتیجه‌ای است که در برخی مطالعات کشورهای عربی گزارش شده است (۲۰ و ۱۹). در مطالعه انجام شده در میان جمعیت عمومی در ریاض در سال ۲۰۰۸ تمایل مثبت اکثریت شرکت‌کنندگان نسبت به برنامه غربالگری پیش از ازدواج برای تمام زوج‌ها نشان داده شد (۲۱). یک مطالعه قدیمی در ریاض نشان داد که ۷۵ درصد از مصرف‌کنندگان از اجباری شدن آزمایش‌های غربالگری پیش از ازدواج حمایت کردند (۲۰). به طور مشابه، ارزیابی دیگری جهت بررسی نگرش دانشجویان دانشگاه در سال ۲۰۰۲ نشان داد که ۷۰٪ مشارکت‌کنندگان تمایل مثبت به شرکت در برنامه‌های غربالگری پیش از ازدواج داشتند (۲۰). الحزمی یک مطالعه نگرش مبتنی بر جامعه را انجام داد و دریافت که ۹۴٪ از شرکت‌کنندگان انجام آزمایش‌های پیش از ازدواج و مشاوره در این زمینه را مهم دانستند (۲۲). در مطالعه انجام شده در میان ۸۰۰ شرکت‌کننده در دانشگاه جده نشان داده شد که اکثر شرکت‌کنندگان موافقت خود را نسبت به انجام آزمایش‌های غربالگری پیش از ازدواج اعلام نمودند، اما نگرانی‌هایی در مورد مجوز دادن و تداخل برنامه با تصمیمات فردی وجود داشت (۲۳).

در مطالعه حاضر اقلیت شرکت‌کنندگانی که تمایل منفی نسبت به انجام آزمایش غربالگری ایدز پیش از ازدواج داشتند دلایل مخالفت خود را چنین عنوان کردند؛ انجام این آزمون توهین به افراد است، ترس از یک نتیجه مثبت به علت امتناع خانواده‌ها و ممانعت از ادامه ازدواج، نتیجه آزمایش ایدز هر چه باشد مهم نیست چون دونفری که همدیگر را دوست دارند و باهم ازدواج می‌کنند. همچنین این گروه معتقد بودند رویه‌های اجباری به عنوان توهین به آزادی فردی قابل‌پذیرش نیست. دیدگاه منفی نسبت به آزمایش اجباری ایدز پیش از

بیشتری در زمینه ارائه مشاوره و آگاه‌سازی جوانان و خانواده‌های ایشان در زمینه مزایای غربالگری پیش از ازدواج مفید است. از آنجاکه در کشور ما به دلایل فرهنگی و مذهبی سقط جنین در موارد ابتلا به ایدز جایز شمرده نمی‌شود انجام غربالگری پیش از ازدواج و ارائه مشاوره مناسب در مورد ازدواج افراد در معرض خطر بالا جزو موارد پیشگیری مقرون به صرفه و هزینه اثربخش است. اگرچه نتایج مطالعه حاضر حاکی از سطح پایین دانش بود لیکن تمایل شرکت‌کنندگان به طور کلی مثبت بود. امید است این نگرش مثبت قدرت کافی را برای موفقیت فراهم نماید.

تشکر و قدردانی

مطالعه حاضر بخشی از طرح تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی لارستان با کد ۱۳۹۳/۱۴۱ است. بدین وسیله پژوهشگران مراتب سپاس خود را از معاونت پژوهش دانشگاه علوم پزشکی لارستان و تمام عزیزانی که در جمع‌آوری و ارائه نتایج این تحقیق همکاری نمودند، ابراز می‌دارند.

تعارض منافع

هیچ گونه تعارض منافع توسط نویسندگان بیان نشده است.

در مطالعه حاضر جنسیت رابطه مستقیم با میزان آگاهی داشت به طوری که نمره نامطلوب در میان دانشجویان دختر به میزان معناداری از دانشجویان پسر بیشتر بود. محل سکونت مشارکت‌کنندگان در نمره آگاهی آنان تأثیر معنی‌داری داشت و ساکنین مرکز استان نمره آگاهی بالاتری را کسب کردند. همچنین میزان آگاهی در افراد متأهل بیشتر از شرکت‌کنندگان مجرد بود. هدف از جنبش غربالگری پیش از ازدواج ارائه دانش، مهارت‌ها و توانمندی مورد نیاز برای ساخت و حفظ زندگی سالم است (۲۹). ارائه آموزش مناسب به مردم در مورد مزایای بالقوه غربالگری پیش از ازدواج و انجام مشاوره، در زمینه معضلات اخلاقی و جسمی در صورت درگیری‌های بعدی افراد، به طوری که اعضای عمومی قادر به تصمیم‌گیری صحیح برای تشکیل خانواده و ازدواج، تولیدمثل و مدیریت سلامت خانواده باشند، مهم است (۳۰ و ۳۱). غربالگری پیش از ازدواج فرصتی فراهم می‌کند تا مداخله بر اساس خطرات مشخص شده امکان‌پذیر گردد (۳۲). در مطالعه حاضر اکثر شرکت‌کنندگان تمایل به اضافه کردن آزمایش ایدز در غربالگری پیش از ازدواج داشتند. این نتیجه با داده‌های حاصل از مطالعه آل سلیمان و همکاران موافق است (۳۳).

نتیجه‌گیری

نتیجه مطالعه ما و بررسی مطالعات مشابه نشان از چالش فرهنگی باقیمانده در زمینه سلامت ازدواج است. تلاش‌های

References

- [1]. Ibrahim, N.K. et al. Premarital Screening and Genetic Counseling program: knowledge, attitude, and satisfaction of attendees of governmental outpatient clinics in Jeddah. *Journal of infection and public health*, 2013. 6(1): p. 41-54.
- [2]. Bakhtiari, S. et al. Knowledge and attitudes of Tehran high schools (district 1) about HIV, 2006. *Journal of Dental School Shahid Beheshti University of Medical Sciences*, 2008. 26(2): p. 115-124.
- [3]. Rodríguez, M.d.M.P. et al. Herpes simplex virus type 2 infection increases HIV incidence: a prospective study in rural Tanzania. *Aids*, 2002. 16(3): p. 451-462.
- [4]. Organization, W.H. and Unicef, Global HIV/AIDS response: epidemic update and health sector progress towards universal access: progress report 2011. 2011.
- [5]. Barmania, S. and S.M. Aljunid, Premarital HIV testing in Malaysia: a qualitative exploratory study on the views of major stakeholders involved in HIV prevention. *BMC international health and human rights*, 2017. 17(1): p. 12.
- [6]. Ayatollahi, J. et al. Acceptability of HIV/AIDS testing among pre-marital couples in Iran (2012). *Nigerian medical journal: journal of the Nigeria Medical Association*, 2014. 55(4): p. 294.
- [7]. Control, C.f.D. and Prevention, Cases of HIV infection and AIDS in the United States and dependent areas, 2005. *HIV/AIDS surveillance report*, 2007. 17: p. 1-54.
- [8]. Nguyen, T.A. et al. A hidden HIV epidemic among women in Vietnam. *BMC public health*, 2008. 8(1): p. 37.
- [9]. Lu, L. et al. The changing face of HIV in China. *Nature*, 2008. 455(72): p. 609.
- [10]. Orgocka*, A. Perceptions of communication and education about sexuality among Muslim immigrant girls in the US. *Sex Education*, 2004. 4(3): p. 255-271.
- [11]. Greene, M.E. and A.E. Biddlecom, Absent and problematic men: Demographic accounts of male reproductive roles. *Population and development review*, 2000. 26(1): p. 81-115.
- [12]. Akani, C. O. Erhabor, and S. Babatunde, Pre-marital HIV testing in couples from faith-based organisations: experience in Port Harcourt, Nigeria. *Nigerian journal of medicine: journal of the National Association of Resident Doctors of Nigeria*, 2005. 14(1): p. 39-44.
- [13]. Bos, J.M. et al. Routine HIV screening of sexually transmitted disease clinic attenders has favourable cost-effectiveness ratio in low HIV prevalence settings. *Aids*, 2002. 16(8): p. 1185-1187.
- [14]. Al-Mazrou, Y.Y. et al. HIV/AIDS epidemic features and trends in Saudi Arabia. *Annals of Saudi medicine*, 2005. 25(2): p. 100.
- [15]. Rennie, S. et al. Conducting unlinked anonymous HIV surveillance in developing countries: ethical, epidemiological, and public health concerns. *PLoS Medicine*, 2009. 6(1): p. e1000004.
- [16]. Farahani, F.K.A. et al. Adolescent males and young females in Tehran: differing perspectives, behaviors and needs for reproductive health and implications for gender sensitive interventions. *Journal of reproduction & infertility*, 2012. 13(2): p. 101.
- [17]. Al Arrayed, S. Campaign to control genetic blood diseases in Bahrain. *Public Health Genomics*, 2005. 8(1): p. 52-55.
- [18]. Bozkurt, G. Results from the north cyprus thalassemia prevention program. *Hemoglobin*, 2007. 31(2): p. 257-264.
- [19]. Al-Aama, J.Y. et al. Knowledge regarding the national premarital screening program among university students in western Saudi Arabia. *Saudi medical journal*, 2008. 29(11): p. 1649-1653.
- [20]. Al-Kahtani, N.H. Acceptance of premarital health counseling in Riyadh city, 1417H. *Journal of family & community medicine*, 2000. 7(2): p. 27.
- [21]. Al Sulaiman, A. et al. Knowledge and attitude toward the hemoglobinopathies premarital screening program in Saudi Arabia: population-based survey. *Hemoglobin*, 2008. 32(6): p. 531-538.
- [22]. El-Hazmi, M.A. Pre-marital examination as a method of prevention from blood genetic disorders. *Community views. Saudi medical journal* : (٩)٢٧ . ٢٠٠٦ ,p. 1291-1295.

- [23]. Al-Aama, J.Y. Attitudes towards mandatory national premarital screening for hereditary hemolytic disorders. Health Policy, 2010. 97(1): p. 32-37.
- [24]. Al-Khalidi, Y.M. et al. Attitudes to premarital counseling among students of Abha Health Sciences College. Saudi medical journal, 2002. 23(8): p. 986-990.
- [25]. Al Kindi, R. S. Al Rujaibi, and M. Al Kendi, Knowledge and attitude of university students towards premarital screening program. Oman medical journal, 2012. 27(4): p. 291
- [26]. Mitwally, H. D.E.R. Abd, and N. Mohamed, Premarital counseling: view of the target group. The Journal of the Egyptian Public Health Association, 2000. 75(1-2): p. 31-51.
- [27]. Gharaibeh, H. and F. Mater, Young Syrian adults' knowledge, perceptions and attitudes to premarital testing. International nursing review, 2009. 56(4): p. 450-455.
- [28]. Moronkola, O. and R. Fadairo, University students in Nigeria: knowledge, attitude toward sickle cell disease, and genetic counseling before marriage. International quarterly of community health education, 2006. 26(1): p. 85-93.
- [29]. Hawkins, A.J. et al. A comprehensive framework for marriage education. Family Relations, 2004. 53(5): p. 547-558.
- [30]. Gilani, A.I. et al. Attitudes towards genetic diagnosis in Pakistan: a survey of medical and legal communities and parents of thalassemic children. Public Health Genomics, 2007. 10(3): p. 140-146.
- [31]. Ramadhan, A.A. Prevalence of hepatitis B and hepatitis C Virus Infections At Premarital Screening Program In Duhok, IRAQ. Duhok Medical Journal, 2018. 12(1): p. 13-23.
- [32]. Beamish, J. Adolescent and youth reproductive health in Egypt: status issues policies and programs. 2003.
- [33]. Al Sulaiman, A. et al. Postmarital follow-up survey on high risk patients subjected to premarital screening program in Saudi Arabia. Prenatal diagnosis, 2010. 30(5): p. 478-481.